

Haiga

Haiga is de traditionele Japanse kunstvorm waarin beeld en haiku samen één geheel vormen, naar de Japanse esthetische principes van eenvoud, harmonie en vergankelijkheid (wabi sabi).

Haiga kan vertaald worden als een haikai/haiku (hai) bij een schildering (ga).

De oorsprong gaat terug tot het 17de-eeuwse Japan. Zowel van Bashō, Buson en Issa zijn er voorbeelden bekend. Maar ook vandaag is het een populair genre onder haikudichters.

In een haiga versterken tekst en beeld elkaar. Het beeld illustreert de sfeer van de haiku, terwijl de haiku meer diepgang geeft aan het beeld.

Vaak blijven de schilderijen beperkt tot losse penseelstreken en slechts enkele vormgevende elementen, waarbij het minimalisme ruimte laat voor interpretatie en verbeelding. (witruimte)

In moderne haiga's worden steeds vaker foto's gebruikt in plaats van schilderijen of tekeningen.

In lijn met de filosofie van haiku, bevat een haiga quasi altijd een concreet beeld of een tafereel uit het dagelijkse leven, waarop ingezoomd wordt. De haiga geeft geen uitgebreide uitleg of conclusie, maar nodigt de toeschouwer/lezer uit om de link tussen beide onderdelen zelf aan te voelen en er betekenis aan te geven.

Kortom, een haiga is meer dan alleen een illustratie bij een gedicht, of vice versa. Het is een subtiele samenwerking tussen woord en beeld, bedoeld om harmonie, verwondering en reflectie op te roepen bij de toeschouwer.

Hieronder enkele voorbeelden van klassieke en hedendaagse haiga's.

*Gekke vrouw van Iwakura,
word verliefd —
oh, kleine koekoek!*

Kleine koekoek en hydrangea (Yosa Buson)

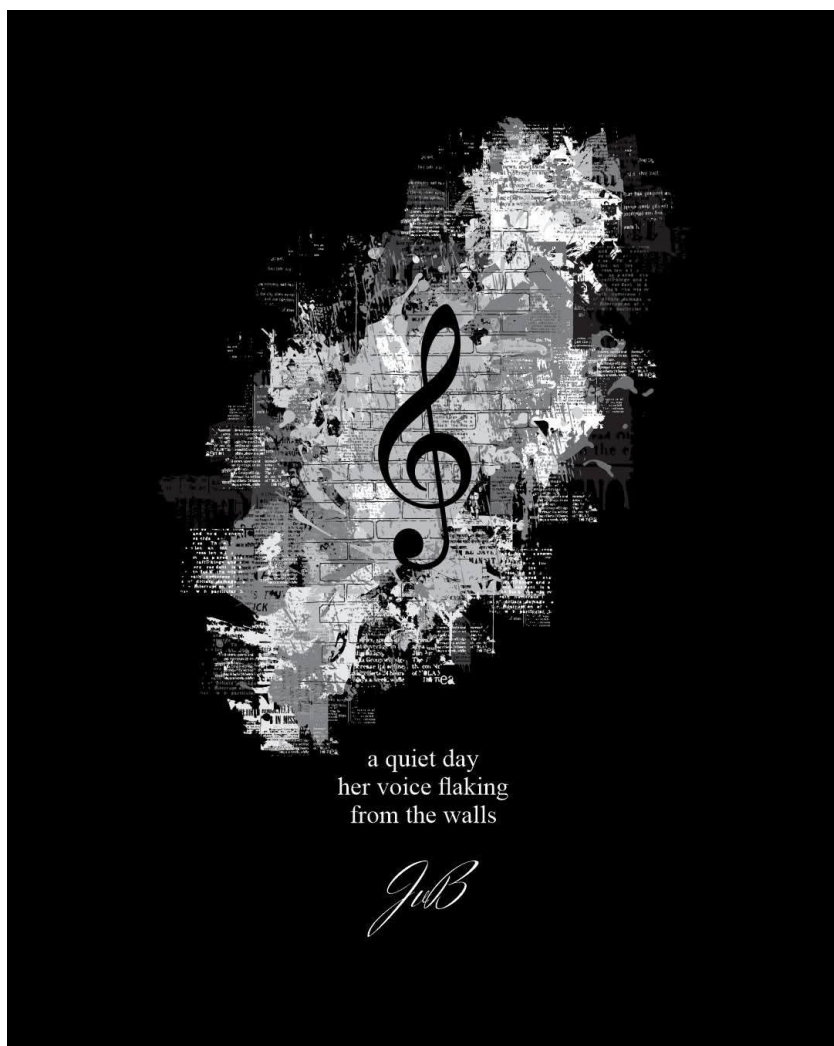
Meloenbloesem (Matsuo Bashō)

*Noch tot de avond
noch tot de ochtend behoort ze toe —
meloenbloesem.*

(Annie Wilson)

*zeemist
deze momenten
van aarzelen*

*een stille dag
haar stem bladdert
van de muren af*

(Jaundré van Breda)